

Förklarande texter

Syfte

Att förklara hur något fungerar, varför något händer

Struktur

Rubrik

Inledning som definierar vad som ska förklaras

Förklaring i olika steg

Bilder och diagram som stödjer texten

Språkliga drag

Presens (utom vid historiska händelser)

Opersonlig form

Ämnesspecifika ord

Sambandsord för tid, orsak och verkan

Texter

Faktatexter som förklarar fenomen (vattnets kretslopp, orkaner), hur något fungerar (blodomloppet) ...

rubrik

Hur upptäcktes penicillinet?

definition

Penicillin är ett ämne som utsöndras av mögelsvampen *Penicillium notatum*. Upptäckten av ämnet gjordes av den engelske läkaren Alexander Fleming.

sambandsord

Det sägs att ämnet penicillin upptäcktes av en slump. I samband med en studie av bakterier glömde Alexander Fleming att ställa undan en bakterieodling, som sedan under en längre tid fick möjlighet att gro.

förklaring i steg

När Fleming upptäckte att det i en del av odlingen inte hade skett någon bakterietillväxt så förstod han att något hade dödat bakterierna.

Därför undersökte han noga om det fanns något på den fläcken som hade dödat bakterierna. Han hittade då en spor av mögelsvamp som utsöndrade ett för bakterierna dödligt ämne. Detta ämne fick namnet penicillin.

avslutning

Upptäckten, som sedan dess har räddat miljontals människoliv, gjordes 1928. Fleming adlades och 1945 fick han Nobelpriset.

Faktatexten

När vi läste och tog reda på fakta om Beethoven och upptäckte att han blev döv, började vi fundera över hur örat fungerar. Hur går det egentligen till när vi hör ett ljud? Vi läste på och skrev sedan en text och ritade en bild som vi satte upp på toaletten. Där kan våra gäster i lugn och ro läsa om hur örat fungerar.

Hur fungerar örat?

Örat är det organ i våra kroppar som gör att vi kan uppfatta och höra olika ljud. Örat består av många olika delar och för att vi ska kunna uppfatta ljud måste ljudvågorna passera genom örats olika delar.

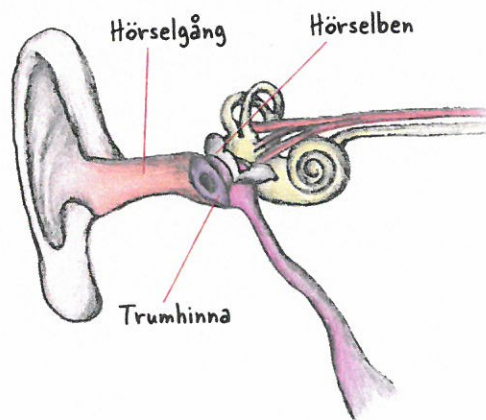
Till att börja med fångas ljudet in av ytterörat som fungerar som en tratt. Det är den del av örat som vi ser.

Ljudet består av ljudvågor och när de har fångats upp av ytterörat fortplantar de sig vidare genom hörselgången in till trumhinnan.

Eftersom trumhinnan är gjord av ett elastiskt material börjar den röra sig när ljudvågorna kommer fram och stöter emot den.

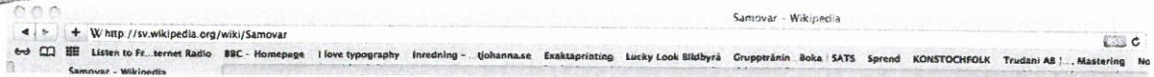
När trumhinnan rör sig sätter den de tre hörselbenen – hammaren, städet och stigbygeln – i rörelse. Dessa tre ben sitter i mellanörat, precis innanför trumhinnan.

Därefter påverkar hörselbenens rörelse en kapsel som vi kallar innerörat. Kapseln innehåller en vätska som börjar röra sig. I innerörat finns också hårceller som påverkas av vätskans rörelser. De skickar slutligen signaler till hjärnan, som gör att vi uppfattar ljudet, det vill säga vi hör.

Samovaren

I ett gammalt förråd hittade jag en konstig apparat som jag tog fram och tvättade av. Jag frågade mamma vad det var och hon berättade att det var en samovar för tekokning. Den var mycket vacker och vi bestämde oss för att försöka få den att fungera. Jag kollade runt lite på internet för att få reda på mer om hur en samovar fungerar.

WIKIPEDIA
Den fria encyklopedin

- Hjälpsida
- Skriv en ny artikel
- Deltagarportalen
- Bybrunnen
- Senaste ändringarna
- Slumpartikel
- Ladda upp filer
- Stöd Wikipedia
- Kontakta Wikipedia
- Wikipediachatt
- Hjälp
- Skiv utslapportera
- Skapa en bok
- Hämta som PDF
- Utskriftsvänlig version
- Verkstygslåda
- På andra projekt
- På andra språk
 - Azerbaycanca
 - Български
 - Català
 - Česky
 - Dansk
 - Deutsch
 - Eesti
 - English
 - Español
 - Esperanto
 - Euskara
 - فارسی
 - Français
 - 한국어
 - Hrvatski
 - Ido
 - Italiano
 - עברית
 - Magyar
 - Nederlands
 - 日本語
 - Norsk bokmål
 - Polski
 - Português
 - Русский
 - Suomi

Hur fungerar en samovar?

En samovar är en te- och vattenkokare som är vanlig i Ryssland, Östeuropa och Turkiet. Samovarer kan se olika ut men har samma användningsområde. Samovaren består av ett vattenkärlet och en liten tekanna. Vattenkärlet är ofta vackert dekorerat och står på fötter. Högst upp finns en liten tekanna.

För att värma vattnet i vattenkärlet hade man förr i tiden glödande kol i en behållare under samovaren, men nuförtiden är de flesta elektriskt uppvärmda.

Eftersom människor vill ha sitt te olika starkt har man i samovaren en behållare för vatten och en kanna med mycket starkt bryggt te. Teet bryggs i tekannen och hålls varmt genom att placeras högst upp på samovaren. Vatten får man genom att vrida på en liten kran som sitter på vattenkärlet.

När man vill dricka en kopp te så tar man lite av det starka teet i tekannen och späder det med vatten från vattenbehållaren så att teet får precis den styrka man vill ha.

